

Управління трудовим потенціалом на мікро-, мезо- та макро-рівнях

Викладач: кандидат економічних наук, доцент Гудима Ольга Вікторівна

Кафедра: кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики, VI корпус, ауд.415

E-mail: OGudyma2006@i.ua

Телефон: (061) 289-41-15 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти	Підприємництво та комерційна логістика, Агробізнес Бакалавр						
Статус дисципліни	За вибором						
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2021-2022	Рік навчання	2	Тижні	14
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів¹	6	Лекційні заняття – 28 Практичні заняття – 14 Самостійна робота – 78			
Вид контролю	Екзамен						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11537						
Консультації:	щовівторка, 10.00-12.00 або за домовленістю чи ел. Поштою						

ОПИС КУРСУ

Метою навчальної дисципліни «Управління трудовим потенціалом на мікро-, мезо- та макро- рівнях» є формування теоретичних і практичних знань з питань регулювання процесів відтворення трудового потенціалу, його формування, розвитку та використання.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління трудовим потенціалом на мікро-, мезо- та макро-рівнях» є:

- формування знань з теорії управління трудовим потенціалом;
- набуття практичних навичок практичного застосування ефективних методів управління трудовим потенціалом;
- формування та розвиток професійних здібностей у майбутніх фахівців самостійно здійснювати аналіз трудового потенціалу та стан його використання, а також розробляти шляхи вирішення наявних проблем.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

знати:

- зміст системи управління трудовим потенціалом, її елементи;
- суб'єкт та об'єкт управління трудовим потенціалом на різних управлінських рівнях;
- сутність основних методів управління, сфери їх застосування;
- зміст формування та розвитку трудового потенціалу;
- завдання управління формуванням загальноосвітнього та професійно кваліфікаційного рівня трудового потенціалу;
- сучасний рівень використання трудового потенціалу;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- сутність резервів і шляхів підвищення ефективності використання трудового потенціалу України;
  - характеристику міжнародного співробітництва з управління трудовим потенціалом;
  - сучасні проблеми управління трудовим потенціалом в контексті міжнародного досвіду
- вміти:**
- характеризувати роль різних соціально-демографічних груп населення в потенціалі суспільства;
  - характеризувати суб'єкти, об'єкти, зміст та методи управління трудовим потенціалом на різних рівнях;
  - аналізувати вимоги до якості трудового потенціалу, що обумовлюються змінами змісту та характеру праці в ринкових умовах;
  - розробляти пропозиції щодо поліпшення управління трудовим потенціалом з урахуванням міжнародного досвіду;
  - розраховувати та аналізувати показники ефективності використання трудового потенціалу;
  - оцінювати резерви підвищення ефективності використання трудового потенціалу та обґрунтовувати шляхи їх використання.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Лекційні матеріали українською мовою, презентації лекцій, інструктивно-методичні матеріали, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання самостійних та індивідуальних завдань, завдання для поточного та підсумкового контролю розміщені на платформі Moodle:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11537>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (max 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- Усне опитування і обговорення проблемних питань навчальної дисципліни на основі навчальної та наукової літератури за тематикою дисципліни – **7 балів**.
Захід передбачає збір, систематизацію та аналіз фактичного матеріалу за тематикою навчальної дисципліни.
- Підготовка презентацій за вивченими теоретичними матеріалами з дисципліни – **7 балів**.
Захід передбачає виступ, презентацію й обговорення результатів дослідження навчального матеріалу за тематикою дисципліни.
- Контрольне тестування за пройденим матеріалом – **10 балів**.
- Контрольна робота за пройденим матеріалом – **8 балів**.

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Написання есе за проблематикою навчальної дисципліни – **7 балів**.
Захід передбачає самостійне опрацювання проблемних питань в межах тематики навчальної дисципліни та підготування відповідних матеріалів у вигляді стислої доповіді з актуальної проблематики. Тема есе обирається студентом вільно за його бажанням в межах тематики навчальної дисципліни. Орієнтована тематика для есе презентована за посиланням <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11537> у розділі Індивідуальне завдання.
- Проведення та презентація власних наукових досліджень за тематикою дисципліни – **7 балів**.
Захід передбачає виступ, презентацію й обговорення результатів власного наукового дослідження за тематикою дисципліни.

- Розв'язування проблемних питань та вирішення практичних завдань з дисципліни – **8 балів.**
- Підготовка та презентація власного проекту створення та розвитку сучасної організації – **8 балів.**
Захід передбачає розробку проекту розвитку власної перспективної організації із використанням методик дерева цілей та mind mapping та презентація проекту у вигляді організаційної схеми.

Підсумкові контрольні заходи (max 40 балів):

Теоретичний підсумковий контроль:

- тестові завдання за вивченим матеріалом (проводиться онлайн на платформі Moodle) – **10 балів.**
Захід передбачає контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу.
- усна відповідь на екзаменаційні питання з дисципліни (проводиться згідно розкладу екзаменаційної сесії або онлайн на платформі Moodle) – **15 балів.**
Захід передбачає розгорнуту відповідь на два питання з дисципліни. Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11537>

Підсумкове практичне завдання:

- Вирішення практичного спеціалізованого комплексного завдання (кейсу) з дисципліни (проводиться згідно розкладу екзаменаційної сесії або онлайн на платформі Moodle) – **15 балів.**
Захід передбачає вирішення контрольного ситуативного кейсового завдання у письмовій формі із проведенням необхідних розрахунків, наданням ґрунтовних висновків та рекомендацій із вирішення проблемної ситуації.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Вид теоретичного завдання: усне опитування і обговорення проблемних питань	тиждень 2	3,5
	Вид практичного завдання: написання есе за проблематикою навчальної дисципліни	тиждень 3	3,5
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Вид теоретичного завдання: усне опитування і обговорення проблемних питань	тиждень 4	3,5
	Вид практичного завдання: написання есе за проблематикою навчальної дисципліни	тиждень 5	3,5
Змістовий модуль 3 (розділ 3)	Вид теоретичного завдання: підготовка презентацій за вивченими теоретичними матеріалами	тиждень 6	3,5
	Вид практичного завдання: проведення та презентація власних наукових досліджень	тиждень 7	3,5
Змістовий модуль 4 (розділ 4)	Вид теоретичного завдання: підготовка презентацій за вивченими теоретичними матеріалами	тиждень 8	3,5

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ**

Кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики

	Вид практичного завдання: проведення та презентація власних наукових досліджень	тиждень 9	3,5
<i>Змістовий модуль 5 (розділ 5)</i>	Вид теоретичного завдання: контрольне тестування за пройденим матеріалом	тиждень 10	8
	Вид практичного завдання: розв'язування проблемних питань та вирішення практичних завдань	тиждень 11	8
<i>Змістовий модуль 6 (розділ 6)</i>	Вид теоретичного завдання: контрольна робота за пройденим матеріалом	тиждень 12	8
	Вид практичного завдання: підготовка та презентація власного проекту створення та розвитку сучасної організації	тиждень 13	8
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: тести в Moodle та усна відповідь на екзаменаційні питання		екзаменаційна сесія	25
Підсумкове практичне завдання: вирішення практичного спеціалізованого комплексного завдання (кейсу)		екзаменаційна сесія	15
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Історичний аспект розвитку науки «Управління трудовим потенціалом на мікро-, мезо- та макрорівнях»	-	-
Тиждень 2 Лекція 2	Населення — природна основа формування трудового потенціалу	-	-
Тиждень 2 Практичне заняття 1	Населення — природна основа формування трудового потенціалу	Вид теоретичного завдання: усне опитування і обговорення наступних проблемних питань: Населення як демографічна категорія. Структура населення, види структур: статеві-вікова, сімейна, економічна, соціальна. Природний рух населення: сутність, значення та показники виміру. Міграційний рух населення: сутність, причини та види міграцій. Показники, що характеризують масштаби та інтенсивність міграцій. Відтворення населення та його типи.	3,5
		Вид практичного завдання: написання есе за проблематикою навчальної дисципліни. Орієнтовні теми есе: Особливості сучасного відтворення населення. Демографічний вимір трудового потенціалу. Джерела інформації про населення.	3,5
Тиждень 3 Лекція 3	Регулювання демографічного розвитку	--	-
Змістовий модуль 2			
Тиждень 4 Лекція 4	Трудовий потенціал суспільства	-	-

Тиждень 4 Практичне заняття 2	Трудовий потенціал суспільства	Вид теоретичного завдання: усне опитування і обговорення наступних проблемних питань: Сутність поняття – трудовий потенціал. Трудовий потенціал індивіда, колективу підприємства, суспільства. Співвідношення понять –трудові ресурси, трудовий потенціал, –економічно активнее населення, –людський фактор, –людський капітал. Місце трудового потенціалу в системі потенціалів соціально-економічної системи. Взаємозв'язок населення і трудового потенціалу, роль різних соціально-демографічних груп населення в трудовому потенціалі суспільства. Формування та роль трудового потенціалу.	3,5
		Вид практичного завдання: написання есе за проблематикою навчальної дисципліни. Орієнтовні теми есе: Основні чинники, що впливають на формування та розвиток трудового потенціалу: соціально-економічні, науково-технічні, психологічні. Відтворення трудового потенціалу в системі управління ринком праці.	3,5
Тиждень 5 Лекція 5	Формування загальноосвітнього та кваліфікаційного рівня трудового потенціалу	-	-
Змістовий модуль 3			
Тиждень 6 Лекція 6	Система управління трудовим потенціалом	-	-

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики

Тижень 6 Практичне заняття 3	Система управління трудоим потенціалом	Вид теоретичного завдання: підготовка презентацій за вивченими теоретичними матеріалами. Орієнтований план презентації: Управління як соціально-економічне явище і як процес, його функції. Сутність і структура системи управління трудовим потенціалом, її елементи. Завдання управління трудовим потенціалом: об'єкти, суб'єкти та рівні. Методи управління трудовим потенціалом: адміністративно-організаційні, економічні та соціально-психологічні. Їхній зміст і пріоритетні сфери застосування. Характеристика сучасного етапу управління трудовим потенціалом України.	3,5
		Вид практичного завдання: проведення та презентація власних наукових досліджень. Орієнтована тематика дослідження: Форми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів робітничих професій і фахівців з вищою освітою.	3,5
Тижень 7 Лекція 7	Науково-методичне та нормативно-правове забезпечення управління трудовим потенціалом.	-	-
Тижень 8 Лекція 8	Людський капітал і його роль у соціально-економічному розвитку	-	-
Тижень 8 Практичне заняття 4	Людський капітал і його роль у соціально-економічному розвитку	Вид теоретичного завдання: підготовка презентацій за вивченими теоретичними матеріалами. Орієнтований план презентації: Людський капітал як соціально-	3,5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики

		економічна категорія; економічна оцінка здібностей людини робити прибуток. Формування концепції людського потенціалу. Значення концепції людського капіталу для регулювання ринку праці (вирішення питань регулювання ринку праці), розроблення індивідуальних програм, програм управління людськими ресурсами, розвитку трудового потенціалу, зростання продуктивності праці. Людський капітал як активна частина трудового потенціалу, складові людського капіталу. Особливості людського капіталу на різних рівнях. Спільне і відмінне у людському та речовому капіталах. Сутність інвестицій у людський капітал, їх значення для економічного зростання. Особисті інвестиції.	
		Вид практичного завдання: проведення та презентація власних наукових досліджень. Орієнтована тематика дослідження: Ефективність інвестицій в людський капітал. Методи їх визначення. Роль держави в інвестуванні людського капіталу..	3,5
Тиждень 9 Лекція 9	Людський розвиток як мета і критерій суспільного прогресу	-	-
Тиждень 10 Лекція 10	Мотивація економічної активності населення	-	-
Тиждень 10 Практичне заняття 5	Ефективність використання трудового потенціалу	Вид теоретичного завдання: контрольне тестування за пройденим матеріалом	4
		Вид практичного завдання: розв'язування проблемних питань та вирішення практичних завдань	4
Тиждень 11 Лекція 11	Суспільна організація праці в системі управління трудовим потенціалом	-	-
Тиждень 12 Лекція 12	Соціальна політика в системі управління трудовим потенціалом	-	-
Тиждень 12 Практичне заняття 6	Соціальна політика в системі управління трудовим потенціалом	Вид теоретичного завдання: контрольне тестування за пройденим матеріалом	4
		Вид практичного завдання: розв'язування проблемних питань та вирішення практичних завдань	4

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ**

Кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики

Тиждень 13 Лекція 13	Міжнародне співробітництво в системі управління трудовим потенціалом Зарубіжний досвід управління трудовим потенціалом	-	-
Тиждень 14 Лекція 14	Ефективність використання трудового потенціалу	-	-
Тиждень 14 Практичне заняття 7	Ефективність використання трудового потенціалу	Вид теоретичного завдання: контрольне тестування за пройденим матеріалом	4
		Вид практичного завдання: розв'язування проблемних питань та вирішення практичних завдань	4

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна:

1. Іванісов О.В. Управління трудовим потенціалом. Навчально-практичний посібник / Іванісов О. В., Єрмоленко О. А., Доровської О. Ф. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2018. – 392 с.
2. Кузнецова Т.В. Управління потенціалом підприємства: навч.посіб./ Т.В. Кузнецова, Ю.В. Красовська, О.М. Подлевська: Рівне: НУВГП, 2017. – 196 с.
3. Осовська Г. В. Управління трудовими ресурсами : навч. посібн. / Г. В. Осовська, О. В.Крушельницька. Київ : Кондор, 2009. – 224 с.
4. Єсінова Н. І. Економіка праці та соціально-трудові відносини : навч. посібн. / Н. І. Єсінова– К. : Кондор, 2004. – 432 с.
5. Васильченко В. С., Гриненко А. М., Грішнова О. А., Керб Л. П. Управління трудовим потенціалом: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2005. - 403 с.
6. Державна програма зайнятості населення на 2021 – 2024 роки // Голос України. – 2020.
7. Качан Є. П. Управління трудовими ресурсами : навч. посібн. / Є. П. Качан, Д. Г.Шушпанов. – К. : Вид. Дім "Юридична книга", 2003. – 258 с.

Додаткова:

1. Про зайнятість населення: Закон України// Закони України. Т1. Київ : АТ «Книга», 1996. –112 с.
2. Кодекс законів про працю в Україні. Київ : Праця, 1994. 240 с.
3. Статистичний щорічник України, 2020 рік, Держкомстат України, - Київ : Статистика, 2021 р, 748 с.
4. Богиня Д. П. Основи економіки праці / Д. П. Богиня, О. А. Грішнова. Київ : Знання-Прес, 2000. – 314 с.
5. Белокрылова О. С. Экономика труда / О. С. Белокрылова, Е. В. Михалкина. – Ростов н/Д. :Феникс, 2010. 224 с.
6. Василюк М. Заробітна плата в умовах ринку: соціально-економічні аспекти // Україна:аспекти праці. – 2007. – № 3 – 4. – С. 29–32.
7. Колот А. М. Мотивація персоналу : підручник / А. М. Колот. Київ : КНЕУ, 2002. – 338 с.
8. Ломанова І. Про регулювання розміру фондів оплати підприємств виробничої сфери / І. Ломанова, О. Уманський, М. Харченко // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 2. – С. 9–16.

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ**

Кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики

Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 29.07.2020).
2. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 29.07.2020).
3. Лідерство в питаннях та відповідях. URL: <http://www.mahindrasatyam.com>. (дата звернення: 29.07.2020).
4. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 29.07.2020).
5. Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua> (дата звернення: 29.07.2020).
6. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua/. (дата звернення: 29.07.2020).

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. У разі, якщо студенти за певних обставин не змогли бути присутніми на лекційних або практичних заняттях, відпрацювання пропущених занять відбувається наступним чином:

- лекційні заняття – студент має презентувати конспект лекції, підготовлений та опрацьований за матеріалами теми пропущеного заняття, які представлені на сторінці курсу в системі Moodle впродовж тижня, що слідує після пропущеного заняття;
- практичні заняття – студент має презентувати виконане самостійно відповідне практичне завдання під час консультації за розкладом консультацій викладача.

В окремих випадках дозволяється відпрацювання пропущених лекційних та практичних занять способом виконання практичних завдань або складання тестів з дисципліни, розміщених в системі Moodle.

Політика академічної доброчесності

Під час виконання теоретичних та практичних контрольних завдань, наприклад: написання есе, тез та доповідей, студенти мають дотримуватися принципів академічної доброчесності. Подані до перевірки есе, тези та доповіді проходять перевірку на запозичення у тексті засобами сервісу перевірки на плагіат Unicheck. Відповідальність за зміст та оригінальність наукових творів, науковий рівень та точність наведених відомостей, а також за те, що в матеріалах не міститься інформація з обмеженим доступом, несуть автори-студенти.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Самостійно перевірити свою роботи на наявність запозичень студенти можуть за посиланням: <https://text.ru/antiplagiat>.

При використанні у науковому дослідженні цитат, думок та поглядів вчених та практиків тощо, студентами повинні бути надані посилання на першоджерело. Із прикладами оформлення цитувань можна ознайомитися за посиланням: <https://management-journal.org.ua/downloads/dstu.pdf>.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять користуватися мобільними телефонами, ноутбуками, планшетами та іншими персональними гаджетами можна за умови їхнього використання в якості інструменту джерела інформації при усному обговоренні проблемних питань та ситуацій за тематикою дисципліни або з метою презентації за вивченими теоретичними матеріалами та власних наукових досліджень.

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється електронною поштою: OGudyma2006@i.ua або через Moodle (форум курсу, приватні повідомлення).

Викладач відповідатиме на письмові запити студентів впродовж двох днів з моменту надходження запиту. Ввічливість, етикет ділового листування, зазначення імені, прізвища та академічної групи студента є формальними вимогами до оформлення письмових запитів студентів. Анонімні звернення викладачем не розглядаються. Анонімними зверненнями вважаються письмові звернення студентів електронною поштою без зазначення імен та прізвищ студентів та електронних акаунтів, що не ідентифікуються. Звернення, надіслані у нічний час (з 22.00 до 6.00),

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

викладачем не розглядаються. Викладач має право не відповідати на письмові запити студентів, оформлені неналежним чином.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2021-2022 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9yfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
  - для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович
- У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>